

TONI COPPERS

De zaak Magritte

Manteau

MEESTERS IN MISDAAD

Opgedragen aan Annick,
voor de ideeën, de inspiratie en de liefde

*Alles wat we zien, verbergt iets anders.
We willen altijd ontdekken wat achter het
zichtbare verborgen ligt.*

RENÉ MAGRITTE

Zonder echo is er geen liefde.

THEODOR ADORNO

PROLOOG

Parijs, 10de arrondissement

En toch was hij er echt, dacht Claire Collinet toen ze op een vroege avond in november haar kleine galerie aan de rue la Fayette sloot en schichtig naar de mensen om zich heen keek.

Enkele passanten. Een oudje dat geduldig stond te wachten tot de auto's stopten en ze kon oversteken. Een jong stel dat uit een apotheek kwam.

Maar geen man.

Het is niet omdat hij er nu niet is, dat ik me van alles heb ingebeeld.

Net als met die andere, die van vorige maand.

Ze liet het traliewerk neer, stak haar sleutels weg en liep naar de overkant van de straat.

Het begon toen ze op een avond een week of vier geleden haar galerie sloot en een man zag die haar aanstaarde. Hij leunde in de avondzon tegen de elektriciteitscabine bij het failliete sushirestaurant, een kleine, spichtige kerel van Arabische origine met een zo goed als gladgeschoren schedel. Terwijl ze eerst de buitendeur op het nachtslot deed en daarna het me-

talen traliewerk naar beneden liet komen, loenste ze vanuit haar ooghoeken naar hem en merkte dat hij haar bewegingen nauwgezet volgde. Ze zag geen enkele emotie op zijn gezicht en hij hield zijn hoofd lichtjes schuin terwijl hij naar haar keek, als een gifslang die haar prooi bestudeert en wacht om toe te slaan.

Claire had er verder geen aandacht aan besteed en was naar huis gelopen. Een zonderling, had ze gedacht, een sukkel op de dool, dit was per slot van rekening Parijs, je kon ze de kost niet geven.

Maar ze zag hem maar liefst vier keer binnen twee dagen en ze werd bang, vooral toen ze hem op de avond van de tweede dag opeens aan de overkant van de straat tegenover haar woning zag staan. Hij had een telefoon aan zijn oor en voerde een gesprek terwijl hij toekeek hoe ze met trillende vingers de sleutel van de buitendeur zocht.

Haar eerste gedachte was om op hem toe te lopen. Hem met luide stem te vragen waarom hij haar volgde en hem vervolgens te sommeren op te hoepelen. Maar ze was echt bang geworden en in plaats daarvan haastte ze zich naar binnen en naar boven. Ze keek die avond minstens tien keer door het raam, half verscholen achter het gordijn, maar ze zag hem niet meer

staan. Toch ebde de angst maar heel langzaam weg en toen ze haar vriendin Marie-Paule omstreeks één uur 's nachts hoorde thuiskomen van haar werk als serveerster, ging ze op de gang op haar staan wachten.

Haar vriendin leek het niet zo erg te vinden. Had hij haar lastiggevallen? Had hij haar om geld gevraagd of was hij handtastelijk geweest?

Dat was niet gebeurd, nee. Ze was hem twee keer tegengekomen, een keer gisteravond toen ze rond elf uur naar buiten kwam bij Jeannot, haar favoriete brasserie, en de andere keer vanmiddag, toen ze snel een rok naar de stomerij bracht. En hij had twee keer op haar staan wachten, gisterochtend bij de galerie en daarstraks hier, bij haar woning.

Een aanbieder, oordeelde Marie-Paule. Schuchter, dat wel, maar over enkele dagen spreekt hij je aan, let op mijn woorden.

Maar de spichtige, kaalgeschoren man liet zich nooit meer zien.

De eerstvolgende dagen voelde Claire zich niet echt op haar gemak. Ze keek voortdurend naar buiten, ook in haar galerie en als ze door de straten in haar buurt liep, speurde ze rond terwijl ze er flink de pas in zette. Ze kwam hem nergens meer tegen.

Na een dag of drie, vier hervatte ze haar gewone,

onbezorgde routine en vergat ze het voorval, want Claire Collinet was een opgewekte vrouw die graag lachte en plezier kon vinden in kleine dingen. Ze was een praktisch ingestelde, no-nonsensevrouw van zesenzestig die met een mix van geluk en boerenwijsheid zowel haar galerie als haar onafhankelijkheid had verworven. Iemand die er in haar eenvoudige kunstzaakje voor zorgde dat ze minder uitgaf dan ze verdiende en die er voor de rest gewoon van hield om door Parijs te lopen.

Ze verkocht vooral reproducties van stadsgezichten, dromerige naakten en zomerse, kleurrijke aquarellen van het Franse platteland en dat liep lekker: samen met de opbrengst van een kleine erfenis kwam ze daarmee ruim rond. Ze had best veel vrienden en ze woonde, vond ze zelf, op de mooiste plek van de wereld. Zo vaak ze maar kon en zo vaak het weer het toeliet liep ze de hele weg van haar galerie naar haar flat aan de quai de Valmy. En wat het weer betreft waren de Parijzenaars de afgelopen week verwend geweest. Al dagenlang was het helder en zonnig, met dat typische zachte herfstlicht en een lucht die zo fris was als een muntsnoepje. Terwijl ze door haar straat liep en naar de dikke Tamil in zijn kruidenstalletje knikte, kleurde haar stad van zand naar oker en ten

slotte naar de stroperige olijfolie die haar oude buurman uit de Midi af en toe voor haar meebracht.

Maar vandaag genoot Claire niet van haar wandeling.

Toen ze de vorige avond thuiskwam, had er opnieuw een man aan de overkant van de straat gestaan.

Hij leunde tegen de zwarte reling van het kanaal en observeerde haar, precies zoals die kleine, spich-tige kerel een maand geleden had gedaan. Deze man was groot, met brede schouders, enorme bovenarmen en een torso die eerder vet was dan gespierd. Ook hij keek toe terwijl ze haar sleutels zocht, maar in tegenstelling tot de eerste leek hij wel een emotie te vertonen. Claire kon het niet anders dan als weemoed omschrijven. De man zag er droef en weemoedig uit, een kolossale man met een trieste blik en vreemd genoeg voelde ze hoe op slag, met een vingerknip, haar angst verdween.

Ze stak de sleutel in het slot van de buitendeur. Toen draaide ze zich onverwacht om en staarde hem aan, onbevreesd, nieuwsgierig bijna.

De man had niet bewogen. Claire kneep haar ogen tot spleetjes om beter te kunnen zien en vond dat alles aan hem een bepaalde tristesse uitstraalde.

Enkele seconden lang vocht ze tegen de absurde

impuls om de straat over te steken en hem te zeggen dat ze hem begreep: sinds een tijdje werd haar eigen optimisme soms verdrongen door aanvallen van weemoedigheid en ze snapte hoegenaamd niet waar dat gevoel vandaan kwam. Het gevoel dat, hoe aangenaam de dagen ook waren, het huidige leven eigenlijk onvolkomen was. Dat er iets wezenlijks aan ontbrak, een soort onbestemde heimwee.

Ze had het een week geleden proberen uit te leggen aan een kunstenaar uit haar galerie, een oude Portugees wiens zedige naakten nogal goed verkochten, en hij had het vertaald als *saudade*: een melancholie voor iets wat onbenoembaar was, een mengeling van pijn en opluchting, herinneringen aan de liefdes van gisteren en die van morgen, en aan de liefdes die nooit zouden komen. Vooral dat laatste was belangrijk, had hij met ernstige blik gezegd. Een gevoel van nostalgie naar iets wat nooit geweest is.

Ze had zich met een zucht weer omgedraaid en was naar binnen gegaan. De rest van de avond had ze naar muziek geluisterd op haar oude platenspeler. Ook dat was iets nieuws voor Claire Collinet: de nostalgie die zich 's avonds ongevraagd over haar drapeerde. *Elle parle comme l'eau des fontaines, comme les matins sur la montagne. Elle a les yeux presque aussi clairs que les murs*

blancs du fond de l'Espagne. Francis Cabrel, 'La fille qui m'accompagne'.

Ze was vroeg naar bed gegaan.

Op de hoek met de rue du Faubourg Saint-Denis hield ze de pas in en keek rond. De meeste Turkse en Indiase winkeliers waren bezig met inpakken en het ene na het andere rolluik werd met scherpe, krassende geluiden neergelaten. Aan de overkant van de straat verscheen het eerste Afrikaanse hoertje.

Ze speurde de straat af.

Ze zag de man nergens, maar dat besef nam haar onrust niet weg.

Vanochtend was hij er opnieuw geweest.

Toen ze iets over negen de rue la Fayette inliep en werktuiglijk haar sleutels uit haar handtas nam, had ze de grote, plompe kerel opnieuw gezien. Hij stond aan de overkant van de straat, voor het metaalen hek van het vastgoedkantoor, en staarde naar haar galerie.

Claire was als verlamd. Haar adem stokte.

Ze was te ver van hem verwijderd om te zien of er nog steeds diezelfde weemoed op zijn gezicht te lezen stond als de avond ervoor, maar ze wilde het ook niet weten. Ze voelde alleen maar angst.

Gisteravond voor haar deur, nu bij haar galerie. Net als die andere kerel, een maand geleden.

Wat willen ze toch van me?

Ze had traag enkele passen achteruit gezet en toen ze er zeker van was dat hij haar niet had opgemerkt, had ze zich omgedraaid en was ze de andere kant op gelopen. Ze had meer dan een uur gedwaald. In een café in het 3de had ze koffie gedronken en voor zich uit zitten staren. Nagedacht, ook. Moest ze naar de politie? Maar wat moest ze daar dan zeggen? Ik ben een maand geleden een paar keer gevolgd door een man? En sinds gisteren opnieuw, maar nu door een andere? Ze kon er geen touw aan vastknopen.

Er was maar één gedachte die de hele tijd als een mantra door haar hoofd dreunde:

Wat willen ze toch van me?

Toen ze omstreeks elf uur vanochtend weer bij haar galerie kwam, was de man weg.

Claire stak het kruispunt met het Gare de l'Est over en kwam uiteindelijk in haar straat. Voor haar lag het stille water van het Canal Saint-Martin.

Vanaf de eerste dag dat ze hier woonde, had het kanaal haar blij gemaakt. In de zomer flaneerden de mensen over de kade en moest je op sommige plaat-

sen zigzaggen tussen de picknicks en de hippe vogels die je soms spontaan uitnodigden om een glas wijn mee te drinken, en sinds Amélie Poulain steentjes in het water had staan ketsen, hadden ook de toeristen het kanaal ontdekt. Claire had het vroeger nooit erg gevonden: hoe meer mensen genoten van haar stad, hoe liever ze het had. En trouwens, moesten we net nu niet iedereen aanmoedigen om met zijn allen naar Parijs te komen en te genieten van haar schoonheid? Van haar vrijheid? De stad had veel geleden, ze verdiende best wat applaus. Maar vorige week nog had Claire een jong stel uit Denemarken met een ongeïnteresseerd gebaar weggewuifd toen ze haar in gebrekkig Frans probeerden uit te leggen dat ze de weg kwijt waren.

Ze voelde zich de laatste tijd vooral moe en futloos, dat was het. En aangestaard worden door vreemde mannen, ook al straalden ze weemoedigheid uit, hielp ook al niet veel.

Ze keek nog één keer goed om zich heen, opende daarna snel de buitendeur en sjokte naar boven, naar de tweede verdieping.

Tussen haar eigen vertrouwde muren werd ze wat minder somber. Claire hield van haar flat. Het was er ontzettend rommelig, met overal stapels boeken

en kunstwerken en een allegaartje van bric-à-brac dat ze de afgelopen decennia op vlooiemarkten had verzameld, maar het was haar thuis en ze vond het gezellig. Het was zo langzamerhand de enige plek die haar herinnerde aan wie ze vroeger was geweest: de bohémienne, de vrijbouter die god noch gebod kende en de dagen plukte als waren ze madeliefjes op een zomerweide.

Ze liet een bad vollopen, gooide achteloos haar kleren op een hoopje en monsterde zichzelf in de grote spiegel. Ondanks een vrij zwaar leven van drank en andere excessen vond ze van zichzelf dat ze er nog tamelijk goed uitzag voor haar leeftijd.

En nu tijd voor mij, dacht Claire.

Ze had haar zaak vanavond wat eerder gesloten omdat ze een afspraakje had met een bevriende beeldhouwer, een mooie, aangename man die onlangs opnieuw vrijgezel was geworden. Misschien mis ik gewoon wat liefde, dacht ze terwijl ze bijna automatisch met haar vingertoppen langs haar borsten wreef. Misschien heeft de oude Portugees gelijk en heb ik alleen maar huid nodig, en handen die me aanraken. Een warm lijf dat me toedekt als een deken.

Ze grinnikte. Eerst een lekker bad en dan de juiste kleren, en wat de avond zou brengen was aan haar en aan de voorzienigheid.

Ze gooide een cd in de speler, draaide de geluidsknop helemaal open en baande zich tussen hoopjes kleren, boeken en tijdschriften een weg naar het bad. Eerst vulde een harde drum de kamer, dan kwamen de ritmische piano en de gitaar en daarna de stem van Etienne Daho. 'Saudade'. Een oud nummer, Claire had het pas onlangs herontdekt en ze luisterde er zowat elke dag naar. De muziek stond luid, maar dat stoorde niet, wist ze, terwijl ze zich in het hete water liet glijden. Haar oude onderbuurman uit de Midi was doof als een pot, haar bovenbuurvrouw en vriendin Marie-Paule had twee dagen vakantie en was naar haar familie vertrokken.

Ze neuriede met haar ogen dicht mee terwijl Daho zong over tranen die zich vermengen met de regens in november, over brede armen om je in te verbergen, en over de saudade natuurlijk, *mais au matin les dauphins se meurent de saudade*.

Toen voelde ze opeens een grote, warme hand op haar gezicht die haar naar beneden duwde en haar onder water hield tot ze uiteindelijk stopte met spartelen.

Ze is er, dacht Alex Berger.

Het was nacht.

Hij lag in zijn bed, klaarwakker maar met zijn ogen dicht.

Hij hoorde een zacht geschuifel. Iets dat zich over de parketvloer van de slaapkamer bewoog.

Ze is hier, in de kamer.

Ik hoor haar.

Als ik mijn ogen open, zal ik doodgaan.

Hij kon zich niet bewegen. Zijn hele lichaam was verlamd. Hij wilde vluchten, weg uit dit bed, deze kamer, deze flat, maar er was geen spier die gehoorzaamde, hoe hard hij het ook probeerde.

Ze is heel dichtbij, nu. Ze staat aan de rand van het bed.

Opeens voelde hij haar gewicht toen ze op zijn borstkas kwam zitten en de lucht uit zijn longen pers-te. Hij kreeg het benauwd.

Hij wilde haar wegduwen, maar zijn armen lagen dood naast zijn lichaam. Hij kreeg nog nauwelijks adem.

‘Kijk naar mij’, zei ze.

Het was haar stem, geen twijfel mogelijk.

De stem van een kind, van een meisje van twaalf.
Ze klonk zacht, maar dwingend.

‘Kijk me aan.’

Alex opende zijn ogen.

En sloot ze meteen weer.

Zijn hart pompte zo snel dat het ieder ogenblik uiteen kon spatten. Hij was doodsbang.

Hij wilde roepen, hij wilde haar smeken weg te gaan, hij wilde huilen en kriesen, maar zijn lichaam weigerde iedere dienst.

‘Open je ogen en kijk naar mij.’

Hij deed wat ze zei.

Haar stem was die van een jong meisje, maar het wezen dat op zijn borstkas zat en langzaam maar zeker ieder beetje zuurstof uit zijn lichaam kneep, was een volwassen vrouw. Ze had lange, blonde haren die tot over haar schouders hingen.

Ze droeg een hagelwit boetekleed.

‘Waarom was je er niet?’ vroeg ze met een kinderstemmetje.

Ze hield haar handen tegen haar buik gedrukt. Nu zag Alex dat er bloed tussen haar vingers sijpel-

de. De onderkant van het boetekleed was dieprood en haar bloed druppelde op zijn borst.

‘Waarom was je er niet om mij te redden?’

Toen hij zijn ogen opende, zag hij niets.

Het zwart rondom hem was dik en totaal, het vulde zijn poriën en hij was er zeker van dat de donkere brij hem elk ogenblik zou verstikken als een doodsstroop. Zijn hartslag zat in zijn keel. Hij voelde de zweetdruppels over zijn voorhoofd langs zijn slapen druppelen. Hij was totaal in paniek.

Je gaat niet dood.

Hij probeerde de wilde uithalen van zijn hart onder controle te krijgen.

Adem. Haal adem, diep en langzaam.

Hij voelde hoe zijn hart iets minder snel pompte.

Je had weer eens een nachtmerrie. Je gaat niet dood, je ligt in je eigen bed.

Met bevende vingers vond hij links van hem zijn telefoon en drukte op de knop.

04.58 uur.

Het was mijn schuld. Het zal altijd mijn schuld zijn.

Hij voelde zijn ogen vochtig worden.

Hij stapte uit bed en strompelde naar de badkamer.

Uit de tijd toen hij nog boeken las, had Alex Berger zich onlangs een citaat herinnerd dat erg toepasselijk was op het leven dat hij deze dagen leidde. Het was van Stephen King en hij kon het zich niet meer woordelijk voor de geest halen, maar het kwam erop neer dat de tijd alles neemt, of we dat nu fijn vinden of niet. Dat de tijd alles uitvaagt en dat er aan het einde alleen duisternis op ons wacht. De laatste zin kende hij wel nog uit zijn hoofd: ‘Soms vinden we anderen in die duisternis, soms verliezen we hen er weer in.’

Hij had haar vannacht weer gevonden, in die inktzwarte, dreigende duisternis die nu al een jaar zijn nachten vulde. Of was het eerder omgekeerd en was zij hem komen opzoeken? Dat laatste leek hem waarschijnlijker. Hij was geen moedig man, zo was gebleken.

Hij was een vluchter.

En dus kwam zij, in zijn slaap, om hem in alle gruwel te tonen waartoe zijn nutteloze leven had geleid.

Berger kwam onder de douche vandaan, droogde zich vluchtig af en bekeek zichzelf in de spiegel. Hij zag een man staan die hij vaag herkende. Vrij groot, met stug zwart haar en helderblauwe ogen en een lichaam dat vroeger slank en nu bijna uitgemergeld was. In september was hij vierenveertig geworden en de enkele kaartjes die hij op de ochtend van zijn ver-

jaardag in zijn bus had gevonden, had hij zonder ze te openen in de papiermand gegooid. Zijn telefoon had ook een aantal keer gerinkeld die dag, maar hij nam toch zelden of nooit op.

Berger haalde een jeans en een zwarte trui met V-hals uit de kast. Hij kon zich niet meer herinneren wanneer hij nog eens iets anders had gedragen. Terwijl hij de trui aantrok, spleet hij met twee vingers de houten jaloezieën en keek door het raam van zijn flat aan de Diksmuidelaan. Het regende lichtjes. De lucht boven Brussel was aardedonker. In de verte blèrde een ambulance.

Toen Alex Berger nog rechercheur was bij de Crim, zoals de dienst Moordzaken in Brussel werd genoemd, trok hij zowat elke ochtend zijn loopschoenen aan om te gaan joggen langs het water, aan de Akenkaai. Hij hield van het kanaal dat door zijn stad liep, van de rivierschepen die er aangemeerd lagen. Het gaf hem een gevoel van weidsheid en tegelijkertijd had het iets weemoedigs, alsof de boten die kwamen en gingen voor een ander soort leven stonden, voor een avontuur waarvan hij nooit deel zou uitmaken. Een onbestemd verlangen naar een wereld die niet bestond.

Dat was meer dan twee jaar geleden.

Terwijl hij in zijn keuken stond, probeerde hij zich te concentreren.

Rustig blijven. Het is een dag als alle andere.

Deze gaat ook weer voorbij.

Soms, als hij het vanaf het opstaan goed aanpakte, waren de dagen draaglijk. Dan liep hij door Brussel, dronk enkele glazen in een van zijn stamkroegen, deed een dutje op de sofa, maakte 's avonds zelfs iets te eten klaar.

Andere dagen lukte er niets.

Hij nam zijn medicijnen en las voor de tiende keer het briefje dat twee dagen geleden in zijn bus had gezeten en dat nu op zijn bureau lag.

Dat het morgenavond om acht uur begon, in een flat aan de avenue Richerand in Parijs. Dat Paul en de andere vrienden er ook zouden zijn. Dat het hard was en dat het nooit zou slijten, maar dat Camille het ongetwijfeld zo zou hebben gewild. Getekend: Chloë.

Hij verfrommelde het briefje tot een prop en liet het op de vloer vallen. Hij keek naar de foto van zijn vrouw als jong meisje die hij tegen de muur naast het schrijfmeubel had opgehangen en wachtte op een ingeving of, op zijn minst, een aanzet tot actie. Maar de enige gedachte die er in zijn hoofd opkwam, was dat

alleen al de geur van koffie hem misselijk zou maken.
Hij liep naar de keuken en opende de koelkast.

Trok een blikje bier open.

Zette het aan zijn lippen.

Het leven van ex-rechercheur Alex Berger stond on hold sinds zijn Franse vrouw Camille bijna op de dag af twee jaar geleden was omgekomen bij de aanslagen in Parijs.

Ze was op weekendtrip met vrienden – een uitstapje waarvoor hij op het laatste moment had afgezegd – en stond buiten aan de bar Le Carillon toen ze werd neergeschoten.

Sindsdien was Berger een wrak.

Uit het eerste half jaar na haar dood kon hij zich achteraf bijna niets meer voor de geest halen, behalve dat hij een weekend in het ziekenhuis had doorgebracht met een alcoholvergiftiging. En die vreemde avond in april toen hij, nog steeds ziek thuis, bij de recherche was binnengestrompeld en een bureaustoel door het raam had gegooid. Het was een groot, antiek geval op een driepoot en loodzwaar, maar Berger had de stoel als een pluimpje boven zijn hoofd gehouden en hem met een rauwe kreet door het glas gesmeten.

Niet veel later was er een regeling voor zijn uit-

diensttreding getroffen met een bescheiden vergoeding, op voorwaarde dat hij zich liet behandelen.

Sinds dat moment was Berger officieel gediagnosticeerd als depressief en had hij een ziekte-uitkering. Aangevuld met wat van zijn spaarcenten was dat altijd net genoeg tot het einde van de maand, zolang hij niet al te gek deed. Buiten zijn drankrekening en het noodzakelijke voedsel – hij weigerde het als eten te bestempelen – had hij weinig kosten: hij had sinds Camilles dood geen nieuwe kleren gekocht en de flat waarin hij woonde, had hij nooit hoeven afbetalen. Een cadeautje van haar vader, destijds, een hoge Franse ambtenaar bij de Europese Unie. Een man met veel geld die zijn dochter aanbad en zijn Vlaamse schoonzoon ronduit haatte en de flat alleen maar als huwelijksgeschenk had aangeboden omdat zijn opvoeding en zijn standing hem daartoe dwongen.

En dus woonde Berger op de zevende verdieping in een van de mooiste flatgebouwen van Brussel, Le Saillant de L'Yser, het imposante art-decogebouw tegenover de al even imposante en prachtige Citroëngarage uit de jaren dertig.

De ironie was dat de woning hem gestolen kon worden en hij er alleen maar aan vasthield omdat Camille erin geleefd had. Ze had erin gekookt en gelachen en

er als een echte Parisienne in gefoeterd en gevloekt, ze hadden er in liefdehad en wijn gedronken en gevree- en en als Berger heel hard zijn best deed, rook hij haar parfum nog in de kleren die onaangeroerd in haar kleerkast hingen. Crystalle van Chanel. Citrusvruchten. Kamperfoelie. Een zweem van hyacinten.

Na twee jaar inactiviteit raakten de spaarcenten stilaan op. Alex besepte soms dat hij geen andere keuze had dan ergens werk gaan zoeken, hoewel de gedachte alleen al, net als de geur van koffie, hem ronduit misselijk maakte.

De ochtend verliep zoals alle andere slechte dagen. Hij zwierf doelloos, bijna lethargisch door zijn flat, hij stond zo lang door het raam te staren dat zijn benen gevoelloos werden, hij mijmerde weg bij foto's van Camille tijdens hun huwelijksfeest. Ondertussen dronk hij leeg wat er op zijn pad kwam.

Om negen uur maakte hij zich klaar om naar zijn verplichte wekelijkse sessie met psychiater Leo Smits te gaan, toen de telefoon rinkelde.

In eerste instantie negeerde hij het ding.

De telefoon bleef rinkelen en toen Berger zag wie er belde, aarzelde hij. Hij nam op.

‘Ja.’

‘Alex? Lucas hier, Lucas Leroux. Ik bel je toch niet wakker?’

‘Nee.’

Leroux was vandaag commissaris bij Moordzaken, maar vroeger was hij gewoon een collega. Hij was ook een vriend geweest.

‘Kan ik even langskomen? Over een kwartiertje, bedoel ik? Ik moet je spreken, het is belangrijk. Er is iets gebeurd.’

‘Ik moet weg’, zei Berger.

En hij hing op.

Zeggen dat het beter met hem ging sinds hij bij Leo Smits in behandeling was, zou overdreven zijn, maar het was in ieder geval zo dat Alex zich minder gespannen voelde bij de oudere man dan bij zijn vorige – vrouwelijke – psychiater.

Van het eerste jaar na Camilles dood herinnerde hij zich weinig. Hij waadde door de dagen, tjokvol antidepressiva, er lag een dikke mist over zijn gevoelens die alle hoogtes en laagtes verborg. Hij had alleen maar vage herinneringen aan de gesprekken met de vrij jonge, ernstige therapeute. Gesprekken over hemzelf, over Camille, over zijn vroegere werk. Soms was er iets dat op een heuse dialoog leek, soms kwamen er

bij hem alleen afgebroken klanken uit, als gehakt stro.

Toen, na een jaar, verscheen Camille ineens in zijn kamer.

Berger werd midden in de nacht wakker en kon zich niet meer bewegen. Hij was van top tot teen verlamd en panisch van angst toen hij haar op zijn borstkas zag zitten.

Het was niet de volwassen vrouw met wie hij getrouwd was geweest, maar het twaalfjarige meisje dat hij voor het eerst op school had leren kennen. Ze droeg een lichtblauwe jurk met kanten biesjes en ze had een paardenstaartje. Ze was etherisch mooi en ongeschonden. Ze zei geen woord.

Toen hij diezelfde dag bij zijn therapeute langsliep, helemaal over zijn toeren, had ze geluisterd en ten slotte een lang gesprek gevoerd met iemand aan de telefoon.

‘Ik ga je doorverwijzen’, zei ze toen ze neerlegde. ‘Naar mijn mentor, de man bij wie ik gestudeerd heb. Hij kan je in dezen beter helpen dan ik. Dat hoop ik tenminste.’

Het was ook haar mentor, psychiater Leo Smits, die een naam plakte op wat Berger die nacht had meegemaakt: slaapverlamming. Een nachtmerrie die zo levensecht en zo schokkend was dat mensen die het

meermaals meemaakten, soms in de psychiatrie belandden.

Uit de gesprekken met Smits leerde Alex dat het van alle tijden en alle culturen was. Bij sommigen zat er een zwarte kat boven op hen, bij anderen was het een demon, een grote, zwarte gedaante die hen met gloeiend rode ogen aankeek en hun in een aantal gevallen aankondigde dat ze gingen sterven. Edgar Allan Poe had er horrorverhalen over geschreven, regisseur Wes Craven had er zijn creatie, de boeman Freddy Krueger, op gebaseerd, maar één gegeven kwam steeds terug: het slachtoffer kon zich niet bewegen en moest lam van de angst ondergaan wat er zich naast of boven hem afspeelde.

Ook voor Berger was dat zo.

Sinds die eerste keer kreeg hij gemiddeld een tot twee keer per week bezoek.

Er waren meerdere versies van haar. Soms praatte ze, soms niet, soms was ze boos, soms niet, maar aangenaam werd het nooit. Vaak zag hij haar niet, maar hoorde hij haar wel: dan sloop ze langs de muren of zat ze achter zijn hoofd op een van de kussens en ademde ze in zijn oor. Hij kon geen vin verroeren, hij kon alleen maar recht voor zich uit in de inktzwarte kamer

turen, maar dat ze er was, op nauwelijks enkele centimeters van zijn gezicht, daar twijfelde hij geen moment aan. Na een tijd verdween ze dan gewoon, zonder een woord te zeggen.

Heel af en toe was er ook een duistere, dreigende bezoeker.

Het wezen dat hem in die nachten bezocht, maakte hem bijna gek van angst.

Het liet zich evenmin zien. Het kroop rond over de vloer en ademde met een diep, raspnd geluid dat door merg en been ging. Soms was het heel dichtbij, net naast zijn bed, soms zat het in een hoek van de kamer te wachten. Op die momenten was Berger klaarwakker en terwijl hij in de duisternis tuurde, besepte hij haarscherp dat wat zich in de kamer bevond, het pure Kwaad was, wachtend op een kans, een teken, de geringste beweging om zich boven op hem te storten.

Volgens zijn psychiater had die gruwelijke aanwezigheid niets met Camille zelf te maken, maar alles met haar dood. Met de gewelddadigheid ervan, de blinde razernij. Wat die nacht in zijn kamer kwam, legde Smits uit, was niet zozeer een 'wie' maar eerder een 'wat'.

Andere nachten was het de Camille die hij had gekend.

De ene keer was ze het breekbare meisje van de middelbare school dat op zijn borstkas zat en hem zwijgend aankeek met grote, heldere ogen. De andere keer was het zijn vrouw.

Van alle nachtelijke verschijningen was het deze die hem het meest pijn deed: de bloedende Camille die hem met een kinderstemmetje vroeg waarom hij niet bij haar was op die vrijdag in november. Waarom hij er niet was om haar te beschermen toen ze de bar uitkwam om op het terras haar rokende vriendin gezelschap te houden, net op het moment dat een zwarte Seat Leon met Belgische nummerplaat de hoek van de rue Bichat en de rue Alibert omreed en drie terroristen met kalasjnikovs het vuur openden.

‘Het is morgen de 13de’, zei Smits.

‘Ja.’

Ze zaten in de praktijkruimte van de psychiater.

Smits woonde in hartje Brussel in een groot, oud herenhuis aan het Sint-Goriksplein, tegenover de Hallen, maar zijn spreekruimte was verrassend ruim en licht, met spaarzaam gekozen meubels. Hij was een man van begin zestig met dik, golvend wit haar dat tot op zijn schouders viel. Hij had een dun, modieus leesbrilletje op zijn neus en zat zoals altijd strak in het pak.

‘Lukt het een beetje?’

‘Een beetje.’

‘Hm. Vertel eens wat je vannacht gedroomd hebt.’
Berger deed het.

‘Oké.’ Smits ging door zijn aantekeningen. ‘De vorige keer was meer dan drie weken geleden. De bloedende versie, bedoel ik.’

‘Zoiets, ja.’

‘Zou het met de datum te maken kunnen hebben, denk je?’

Berger antwoordde niet. Hij was het ondertussen gewend dat de psychiater bewust retorische vragen stelde, alsof hij tegen zichzelf praatte en zijn patiënt alleen maar als klankbord gebruikte.

‘Jullie laatste keer samen’, begon Smits. ‘De laatste keer dat...’

‘Ach, schei toch uit’, fluisterde Berger geïrriteerd. ‘Of je luistert nooit naar me, of je hebt een ziek gevoel voor humor. Ik heb je al meer dan eens verteld wat er gebeurd is. Ik zat in een verhoor, daarom kon ik die avond niet naar Parijs.’

‘Dat bedoelde ik ook niet,’ antwoordde Smits rustig, ‘je hebt me mijn zin niet laten afmaken. De laatste keer dat jullie samen gelachen hebben, écht gelachen, herinner je je dat nog?’

Berger liet zijn hoofd tegen de rugleuning van de bank rusten en staaarde naar het plafond.

Hij knikte.

‘Een maandag. Vier dagen voor haar dood. Zevenbronnen.’

‘Dat ken ik niet.’

‘Een natuurgebied. Sint-Genesius-Rode, die buurt.’

‘Ah.’ De psychiater maakte notities en keek niet op.
‘En wat deden jullie daar? Wandelen?’

‘Hengelen. Iets wat daar op leek, in ieder geval.’

Smits wachtte.

‘Eens per maand hadden we een geheim afspraakje.’ Hij glimlachte droef en bleef naar boven staren.
‘Zelfs onze beste vrienden hebben het nooit geweten. Het was iets tussen ons.’

Smits knikte, maar Berger zag het niet.

‘Dan reden we naar Zevenbronnen. En dan zaten we tussen de hengelaars, aan de grote vijver. Ik met een hengel en zij met een boekje, een thriller meestal. Iets makkelijk.’

‘Welke vissen ving je dan?’

‘Geen’, snauwde hij geïrriteerd. ‘Brasem. Karper. Maakt het iets uit?’ Dan, zachter: ‘Het kon me niks schelen, daarvoor zaten we er niet. Soms ving ik iets en gooide ik het meteen terug, meestal ving ik ge-

lukkig niets. We namen altijd een picknick mee en een flesje wijn. We waren... vrolijk, op die momenten. We maakten grapjes. Het was iets van ons alleen, iets gek, iets dat niemand anders wist.'

'Dat is een mooie herinnering', zei Smits zacht.
Berger keek hem aan maar antwoordde niet.

Toen hij na zijn bezoek aan de psychiater naar de bushalte liep, ging vlak voor hem de deur van een anonieme politieauto open.

Lucas Leroux stapte uit.

Hij had een blauw mapje onder zijn arm.

Alex' eerste reactie was om hem gewoon voorbij te lopen, maar hij aarzelde.

'Een kwartiertje', zei Leroux. 'Zeg me niet dat je geen tijd hebt, want die heb je wel. Geef me gewoon een kwartier.'

'Hoe wist je waar ik was?'

Leroux haalde de schouders op.

'Je hebt nog nooit tegen me gelogen. Als je vanochtend zei dat je weg moest, dan was dat ook zo. En buiten je wekelijkse afspraak met Leo Smits heb je niet veel dat echt moet, volgens mij.'

Geen van beiden zei nog iets.

Commissaris Leroux was een grote, vrolijke kerel

met een rond, open gezicht die wat meer gewicht meesleurde dan goed voor hem was. Hij droeg een zwarte borsalino die duidelijk betere tijden had gekend. Zijn hoed was zijn handelsmerk en thuis had hij een respectabele collectie van tweedehands hoofddeksels die hij de afgelopen jaren op de Vossenmarkt in de Marollenwijk had gekocht. Alex had zijn ex-collega zelden of nooit zonder een hoed gezien.

‘Ik heb zin in koffie’, zei Leroux terwijl hij een knikje gaf in de richting van het bruine café op de hoek. ‘Een kwartier. Dat is niet veel gevraagd, toch?’

Binnen stond de helft van de stoelen nog omgekeerd op de houten tafels.

Leroux wenkte de ober, een puisterige jongen die verveeld kwam aansloffen.

‘Ik neem toch maar een cola. Jij?’

‘Een witte wijn.’

Leroux keek discreet op zijn horloge.

‘Het is net elf uur.’

‘Doe dan maar een bier’, snauwde Berger.

‘Hoe gaat het met je?’ vroeg Leroux toen ze hun drankjes hadden gekregen.

Berger gaf geen antwoord en keek naar buiten.

Het grijze wolkendek van die ochtend had plaatsgemaakt voor een strakke, blauwe hemel. Bij de ingang van de Sint-Gorikshallen werd een straatmuzikant door twee politieagenten in uniform aangemaand om op te stappen. De man maakte verontwaardigde gebaren en argumenteerde even, maar niet lang.

Ze waren hier af en toe naartoe gekomen, Camille en hij, meestal op een vrijdag- of zaterdagavond. Het was een leuke, levendige buurt, propvol cafés en betaalbare restaurantjes.

‘Ik heb een baan voor je.’

Berger keek hem woedend aan.

Leroux maakte een afwerend gebaar.

‘Ik weet dat je niets meer met de politie te maken wilde hebben, Alex. Dat heb je me toen wel een miljoen keer gezegd.’ Hij sprak rustig en zacht. ‘Maar ondertussen zijn we twee jaar verder en zoals ik je aan de telefoon al vertelde: er is iets gebeurd.’

Berger nam een fikse slok van zijn glas Omer.

‘Novak is ontsnapt’, zei Leroux.

Berger reageerde eerst niet. Dan haalde hij de schouders op.

‘En wat heb ik daarmee te maken?’

John ‘Johnny’ Novak was een derderangs crimineel die de chauffeur was van een bende toen die een

dodelijke overval op een bankfiliaal pleegde. Berger had de grote, zwijgzame automonteur twee jaar geleden gearresteerd in zijn allerlaatste actie als rechercheur.

‘Hij is een week geleden ontsnapt, en niet in zijn eentje. Heb je er echt niets over gehoord?’

‘Nee.’

Hij had geen krant gelezen of geen journaal gezien sinds het gebeuren. Geen enkele keer, in bijna twee jaar. Dat kon hij niet aan.

‘Zijn celgenoot was bij hem.’ De commissaris nam een foto uit zijn mapje. ‘Marco Altieri, lid van een groot drugskartel uit Marseille. Hij zat samen met Novak in de cel in afwachting van zijn uitlevering aan Frankrijk.’

Berger bestudeerde een bierviltje.

‘Ze moeten hulp gekregen hebben bij de ontsnapping,’ ging Leroux verder, ‘zowel intern als van buitenaf. Sint-Gillis is een oude, stinkende keet die zo lek is als een mandje, maar het blijft een gevangenis. We gaan ervan uit dat die hulp niet voor Novak, maar voor Altieri bedoeld was. Misschien was hij op de hoogte van de plannen en mocht hij mee in ruil voor zijn zwijgen.’

De speurder stopte de foto weg en goot het laatste restje van zijn cola naar binnen.

‘Hoe dan ook, het is op zijn minst opmerkelijk, die ontsnapping. Ik begrijp er eerlijk gezegd geen biet van. Novak had drie jaar gekregen, waarvan hij er twee moest uitzitten. Over een maand of twee zou hij vrijgekomen zijn.’

Berger schoof zijn lege glas naar de rand van de tafel.

‘Bedankt voor het biertje.’

Toen hij wilde opstaan, legde Leroux een hand op zijn arm.

‘Nog even, Alex. Doe me een lol.’

Berger zuchtte.

‘Jij hebt uren met hem gesproken. Wat voor een man is hij, volgens jou?’

Een sukkel, dacht Alex. Een grote, dommige kerel die gebruikt werd door kerels met veel meer verstand. Hij had inderdaad vele uren met Novak doorgebracht, meestal in de verhoorkamer. Hij had de introverte, bonkige kerel niet behandeld als een brute crimineel, maar als de man die hij was: iemand die van het leven nooit geschenkjes had gekregen en die, zoals velen, hier en daar een verkeerde afslag had genomen en in de ellende was beland. En Novak had dat aangevoeld. Hij had vertrouwen gekregen in Berger, hoewel het lang geduurd had voor hij eindelijk begon te vertel-

len en de andere bendeleden aan de galg had gepraat.

‘Een idioot, blijkbaar, als hij ontsnapt kort voor hij zou vrijkomen.’

‘Ook een moordenaar?’

Berger keek zijn ex-collega aan.

‘Novak heeft nooit een wapen in zijn handen gehad, Lucas, dat weet je zelf best. Hij heeft nooit geweld gebruikt. Anders had hij wel meer dan drie jaar gekregen.’

‘Leg me dan eens uit waarom hij de dag na zijn ontsnapping een oude vrouw heeft vermoord in het Brussels’, zei Leroux. ‘En terwijl je dat doet, leg me dan ook eens uit waarom hij op de plaats delict een verwijzing naar de schilder René Magritte heeft achtergelaten.’

Nu had hij Bergers aandacht.

‘Er lag een briefje bij het lichaam’, vertelde Leroux. ‘Een briefje met de tekst “*Ceci n’est pas un suicide*”. Wat me eerlijk gezegd nogal logisch lijkt, want hij heeft de vrouw eerst klappen gegeven en daarna verdronken in haar eigen gootsteen.’

Hij haalde enkele documenten uit het blauwe mapje. Het eerste blad was een afbeelding van het beroemde schilderij *La trahison des images* van Magritte, met de pijp en de tekst ‘*Ceci n’est pas une pipe*’. Het tweede was een kopie van het briefje. Berger bekeek het aandachtig. ‘*Ceci n’est pas un suicide*.’

Zelfs het lettertype leek identiek.

‘En John Novak heeft dat gedaan?’

‘Onze Johnny,’ knikte de commissaris, ‘jazeker. Ik zal je niet vervelen met informatie over vingerafdrukken en DNA, maar geloof me maar als ik je zeg dat hij het was. Dus hier komt opnieuw mijn vraag: hoe verklaar je dat een zachtaardige kerel en bijna een analfaabeet als John Novak een weerloze oude vrouw ombrengt en daarbij een verwijzing naar Magritte achterlaat?’

Berger keek uit het raam, schudde zijn hoofd.

‘Ik wil je inschakelen in het team’, zei Leroux. ‘Als tijdelijke kracht.’ Hij legde opnieuw zijn hand op Bergers arm. ‘Je bent de enige van ons die een band met hem had, Alex.’

Berger trok zijn arm weg.

“‘Ons’ bestaat niet meer.’

Hij voelde hoe zijn lichaam begon te beven. Nu nog heel zacht, alsof je even moest rillen van een windvlaag door een open raam, maar het zou snel een stuk erger worden, wist hij.

‘Novak vertrouwde je’, pleitte Leroux. ‘En jij snapte hoe hij in elkaar zat. Hij heeft zes dagen geleden een vrouw vermoord en we staan nog nergens.’

Berger kwam schokkerig overeind. Hij hield zich met beide handen vast aan de rand van de tafel.

‘Ik kan het niet, Lucas. Het is voorbij. Ik wil dat je me met rust laat.’

Hij strompelde naar buiten.

Toen hij op straat was, beefde hij over zijn hele lichaam. Hij wist dat hij alleen overeind kon blijven door zijn snelheid te behouden en hij begon zwalpend te rennen. Een oudere man stak in een reflex zijn hand uit om hem te helpen, maar Berger liep hem gewoon omver, schreeuwde twee keer ‘sorry!’ en strompelde verder. Hij liep zonder te kijken, via de Sint-Gorikshallen en de Karperbrug, hij besefte alleen maar waar hij was omdat hij in een flits een café herkende waar hij soms kwam. De Zebra. Le Roi des Belges. Café Kafka. Hij passeerde de Thaise supermarkt waar Camille graag inkopen deed en liep in de richting van de Oude Graanmarkt toen hij gewaarwerd dat het beven stilaan verminderde, maar hij keek nog steeds niet op of om, tot hij opeens voor café Monk stond, de deur opengooide en een glas wijn bestelde.

De 13de november 2015 was een regenachtige dag, met vanaf het middaguur een zware bewolking die als een deksel over het land hing en ervoor zorgde dat het met veertien graden vrij zacht was voor de tijd van

het jaar. Berger was die dag te warm gekleed omdat hij absoluut zijn lievelingstrui wilde dragen: een grijze, lamswollen trui met V-hals die hij een week eerder van Camille had gekregen.

Zij was freelance modejournaliste voor verschillende bladen en magazines en ze was de vorige dag al naar Parijs afgezakt omdat ze een modeshoot wilde bijwonen. Alex zou de Thalys nemen om 18.13 uur en om 19.35 uur in Paris-Nord aankomen.

Terwijl hij een gulzige slok van zijn tweede glas wijn nam en naar het jonge, hippe volkje keek dat aan de tapkast van de Monk hing, wist hij dat hij zich zelfs de kleinste details van die dag zijn leven lang zou blijven herinneren.

Ze zouden 's avonds om halfnegen gaan eten in La Marine aan de quai de Valmy en daarna via het Canal Saint-Martin naar Le Carillon wandelen. Ze kenden het restaurant, een mooie, typische bistro met een authentieke 'zinc' en gekleurde tegels op de vloer. Alex zou waarschijnlijk een doradefilet met venkel en een blanke botersaus nemen, Camille liet haar keuze altijd van het moment zelf afhangen. Zo zou het gegaan zijn, net als al die voorgaande keren.

Hij nam de laatste slok van zijn glas, liep naar de tapkast en bestelde een nieuw.

Die vrijdag 13 november 2015 moest hoofdinspecteur Alex Berger het vierde verhoor in evenveel dagen afnemen van John Novak, de knoestige, zwijgzame chauffeur van een bende die, Novak uitgezonderd, uitblonk in gewelddadigheid.

Het verhoor begon om vier uur 's middags en zou hoogstens een uurtje, anderhalf uur duren. Niemand verwachtte er veel van: Novak praatte weinig en dan nog alleen over zijn eigen rol, hoe hard Berger ook probeerde om een getuigenis over de leiders van de bende bij hem los te wrikken. In Bergers jasje, dat een verdieping lager in de teamkamer over een stoel hing, zaten zijn telefoon en het lederen mapje met de Thalystickets. Naast de stoel stond zijn weekendtas.

Maar toen Berger het verhoor om kwart over vijf vruchteloos beëindigde en de verhoorkamer wilde verlaten, hield John Novak hem tegen.

‘Kun je hier iets te eten krijgen?’ vroeg hij.

Berger had geknikt.

‘Breng me dan iets, alstublieft. Ik heb honger.’ Toen had hij gezocht en gezegd: ‘Laat me daarna een uurtje rusten. En dan zullen we praten. Over alles.’

Alex had hem een maaltijd laten bezorgen en terwijl Novak aan het eten was, had hij Camille gebeld.

Ze wist wat er aan de hand was nog voor hij aan

zijn uitleg begon. Het was helaas niet de eerste keer.

‘Ik boek mijn ticket om en neem morgenvroeg de eerste trein, goed?’ zei hij ietwat somber.

‘Dat is oké, liefje. Het is spijtig, maar ik ben gelukkig niet alleen. Marie-Lou en Chloë gaan mee uit eten, straks. Ik denk dat we wat vroeger zullen gaan dan halfnegen, ik heb nu al honger. Chloë heeft een nieuwe vriend, die gaat ook mee.’

‘Goed zo. Je t’aime.’

‘Haast je morgen maar’, zei ze.

Toen was ze weg.

Het verhoor met John Novak begon om halfacht ’s avonds opnieuw en na een aarzelend, traag begin, deed de man wat hij had beloofd. Hij schetste het ontstaan van de bende en hoe hij langzaam maar zeker, zonder dat hij het goed besepte, onder hun invloed was gekomen, eerst als reparateur voor een van hun auto’s, later als chauffeur. Hij praatte rustig en ontdaan van emoties, maar wat hij zei was vernietigend voor de mannen die de overval op het bankfiliaal in Ukkel hadden opgezet en daarbij drie mensen hadden neergemaaid.

Om halftien was het verhoor afgelopen.

Toen John Novak terug naar zijn cel werd gebracht

en Berger de teamkamer binnenliep om zijn rapport te schrijven, was het kwart voor tien en hoorde hij zijn telefoon zachtjes rinkelen. Het geluid stopte, maar voor hij bij zijn jas was, begon het al opnieuw.

Het was zijn schoonmoeder. Er was van alles gaande in Parijs, of hij wist waar Camille uithing? Ze kon haar dochter niet bereiken.

Hij had ook een gemiste oproep van Camille.

Ze had hem proberen te bellen om 21.17 uur. Dat was, zoals later zou blijken, zo'n acht minuten voor haar dood.

Hij zou nooit weten wat ze hem nog wilde zeggen. Misschien wilde ze hem een goeienacht wensen, misschien wilde ze hem een grapje vertellen dat ze net had gehoord. Misschien wilde ze hem zeggen dat ze hem miste.

Dat ze hem graag zag.

Hij zou het nooit weten, dacht Berger terwijl hij het café verliet en in de richting van zijn flat aan de Diksmuidelaan liep, en dat zou hij John Novak nooit ofte nimmer kunnen vergeven.

OVER DE AUTEUR

Toni Coppers (1961) is de geestelijke vader van de misdaadreeks rond de sympathieke Antwerpse commissaris Liese Meerhout. Met zijn thrillers sleepte hij al diverse prijzen en nominaties in de wacht. Zijn succesverhaal begon met *Niets is ooit*, zijn eerste Liese Meerhout-thriller, die werd genomineerd voor de Hercule Poirotprijs 2008. Een paar Diamanten Kogel-nominaties later, won hij met *Dood water* de Hercule Poirotprijs en werd hij genomineerd voor De Gouden Strop. In 2015 bekroonde het publiek hem met de publieksprijs Hercule Poirot voor *De vleermuismoorden*. In 2016 viel dezelfde eer hem te beurt voor *De hondeman*. De misdaadreeks 'Coppers' op VTM, naar zijn boeken, was een succes.

In het kader van het Magrittejaar en op verzoek van de erven Magritte schreef Toni Coppers deze nieuwe indringende literaire thriller. Speciaal voor de gelegenheid introduceert hij zijn nieuwe hoofdpersonage, ex-rechercheur Alex Berger. Terwijl Berger worstelt met persoonlijke demonen, wordt een bizar spoor van moorden getrokken tussen Brussel en Parijs. Telkens vinden de speurders bij het slachtoffer hetzelfde briefje: *'Ceci n'est pas un suicide'...*

UIT DE PERS

‘Formidabele thrillers. ****’ – VN Thrillergids

‘Coppers is een meester in menselijke nuancing.’

– Knack

‘Sterk geconstrueerde misdaadromans, met veel aandacht voor de drijfveren en zielenroerselen van de voornaamste personages.’ – Gazet van Antwerpen

‘Coppers laat al jaren een frisse wind waaien door het Vlaamse thrillerlandschap.’ – Het Laatste Nieuws

‘Een volbloed vakman.’ – Het Nieuwsblad

Het jaar van Magritte

Vijftig jaar geleden overleed de Belgische meester van het surrealisme. 2017 wordt dan ook het jaar van René Magritte, in binnen- en buitenland. In België vinden uiteenlopende Magritte-feestelijkheden plaats, onder meer op het strand van Knokke-Heist, in het Atomium, de Koninklijk Musea voor Schone Kunsten van België en het Magritte Museum in Brussel.

Ook WPG Uitgevers België wil het kunsticoon dit jaar met een gepast eerbetoon herdenken en publiceert verschillende publicaties rond Magritte, gaande van deze thriller door Toni Coppers, beklivende portretten door Eric Rinckhout en Siegfried Göhr tot een heus jeugdboek oftewel *Magritte for kids*.

Daarnaast verzorgt WPG nog een indrukwekkende Magritte Expo in een van de bollen van het Brusselse Atomium en een magische virtual reality tour door de wereld van Magritte op het strand van Knokke-Heist.

____ ACTIVITEITENKALENDER ____

Magrittejaar 2017

30.06.2017 ▶ 31.08.2017

Belfius Magritte Virtual Reality Tour

- Strand van Knokke-Heist t.h.v. Casino (Magrittebolhoed)
- Tickets & info: www.knokke-heist.be/event/magritte

21.09.2017 ▶ 10.09.2018

Magritte Expo Atomium: bol met sleutelwerken van Magritte

- Atomium Brussel
- Tickets & info: www.atomium.be/magritte

13.10.2017 ▶ 18.02.2018

MAGRITTE en de hedendaagse kunst: dialoog tussen Marcel Broodthaers en het werk van Magritte **MAGRITTE en Marcel Lecomte: thematentoonstelling**

- Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (Brussel)
- Tickets & info: www.fine-arts-museum.be

10.2017 ▶ 12.2017

Lezingen, rondleidingen en workshops over Magritte

- Magritte Museum Brussel
- Tickets & info: www.fine-arts-museum.be

20.10.2017 ▶ 14.01.2018

Najaarstentoonstelling Magritte@Knokke-Heist:

Waar Kunst, Mens & Zee samenkomen

- CC Scharpoord in Knokke-Heist
- Tickets & info: www.cultuur.knokke-heist.be

#Magritte2017

Met dank aan alle partners en sponsors van het
Magrittejaar 2017:

musée magritte museum

From the ordinary to the extraordinary

FONDATION MAGRITTE
MAGRITTE STICHTING

Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique
Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België

 Belfius

atomium

 KNOKKE-HEIST

wpgbe
Lees méér.

Uitgeverij Manteau stelt voor

THRILLERS AAN ZEE

Publieksavond in Knokke-Heist met onze beste thrillerauteurs van het moment:

- Pieter Aspe & Koen Strobbe, *Blankenberge blues*
- Toni Coppers, *De zaak Magritte*
- Marc Peirs, *Bloedlijn*
- Jan Van der Cruysse, *Bling Bling 2: De Zaventemmers*

10 augustus 2017 om 20u

Op het strand van Knokke-Heist t.h.v. Casino
(tent bij Magritte-bolhoed)

De toegang is gratis, maar graag een bevestiging van uw komst via pers@wpg.be

In samenwerking met:

Standaard Boekhandel

Gemeente Knokke-Heist

CC en Bibliotheek Scharpoord

Manteau

MEESTERS IN MISDAAD

facebook.com/CoppersToni

© 2017 Uitgeverij Manteau / WPG Uitgevers België nv,
Rijnkaai 100/A11, B-2000 Antwerpen en Toni Coppers
www.manteau.be
info@manteau.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Amsterdam.
www.newbookcollective.com

Omslagontwerp: Herman Houbrechts

Omslagbeeld:

LES AMANTS, 1928

The lovers – De minnaars

Olie op doek, 54 x 73 cm

Privécollectie

© Ch. Herscovici – SABAM Belgium 2017

Opmaak binnenwerk: Ready2Print

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

D/2017/0034/387